

V Bruseli 23. mája 2018
(OR. en)

9012/18

EDUC 160
JEUN 58
SOC 253
EMPL 196
COMPET 316
TELECOM 141

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	8701/18 EDUC 150 JEUN 53 SOC 233 EMPL 178 COMPET 284 TELECOM 124
Predmet:	Závery Rady o formovaní vízie európskeho vzdelávacieho priestoru

Delegáciám v prílohe zasielame závery o formovaní vízie európskeho vzdelávacieho priestoru, ktoré Rada prijala na 3 617. zasadnutí 22. mája 2018.

Závery Rady o formovaní vízie európskeho vzdelávacieho priestoru

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

pripomínajúc politické súvislosti tejto otázky, ktoré sa uvádzajú v prílohe k týmto záverom,

PRIPOMÍNAJÚC, ŽE

1. sociálny rozmer vzdelávania ako sa uvádza v prvej zásade Európskeho piliera sociálnych práv, stanovuje, že každý má právo na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, aby si udržal a získal zručnosti, ktoré mu umožnia plne sa zapojiť do života spoločnosti a úspešne zvládať zmeny postavenia na trhu práce;
2. Agenda lídrov v kontexte sociálneho samitu, ktorý sa konal 17. novembra 2017 v Göteborgu, bola venovaná vzdelávaniu a kultúre. Získala sa politická podpora pre viacero konkrétnych oblastí činnosti, a to najmä na základe oznámenia Komisie s názvom „Posilňovanie európskej identity vzdelávaním a kultúrou“, v ktorom sa uvádza myšlienka spoločne pracovať, pri plnom rešpektovaní zásady subsidiarity, na formovaní spoločnej vízie európskeho vzdelávacieho priestoru založeného na dôvere, vzájomnom uznávaní, spolupráci a výmene najlepších postupov, mobilite a raste, ktorý by mal vzniknúť do roku 2025;
3. v nadväznosti na samit v Göteborgu sa v záveroch Európskej rady zo 14. decembra 2017 zaradilo vzdelávanie na popredné miesto európskej politickej agendy a vytvoril sa impulz na dosiahnutie výrazného pokroku v tejto oblasti;

DOMNIEVA SA, že

4. vzdelávanie a kultúra majú zásadný význam pre zbližovanie Európanov a budúcnosť jednotlivcov, ako aj pre Úniu ako celok. Všetci Európania by mali mať možnosť využívať rozmanité spoločné kultúrne a vzdelávacie dedičstvo;

5. európsky vzdelávací priestor by mal byť založený na nepretržitom procese celoživotného vzdelávania, od vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve cez školské a odborné vzdelávanie a prípravu až po vysokoškolské vzdelávanie a vzdelávanie dospelých;
6. európsky vzdelávací priestor by mal propagovať a rozvíjať mobilitu a spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave a podporovať členské štáty pri modernizácii ich systémov vzdelávania a odbornej prípravy;
7. **PODČIARKUJE**, že strategický rámec pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020) poskytol cenný základ pre stanovenie spoločných priorít a podporu členských štátov pri modernizácii ich systémov vzdelávania a odbornej prípravy;
8. **VYZÝVA** členské štáty, aby pokračovali v úvahách o spoločnej vízii európskeho vzdelávacieho priestoru vrátane jeho možných cieľov, zámerov a rozsahu pôsobnosti, ako aj jeho prepojenia so strategickým rámcom pre spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v období po roku 2020. V opatreniach nadväzujúcich na ET 2020 prostredníctvom zvýšenej spolupráce medzi členskými štátmi a s podporou Komisie by sa malo propagovať vzájomné učenie a podporovať ďalšie úsilie a kroky smerujúce k premene vízie európskeho vzdelávacieho priestoru na skutočnosť. V záujme dosiahnutia pokroku v súvislosti s európskym vzdelávacím priestorom by sa mala osobitná pozornosť venovať týmto témam:
9. **ERASMUS+**
 - 9.1. **ZDÔRAZŇUJE**, že program Erasmus+ je mimoriadne úspešnou hlavnou iniciatívou EÚ, ktorá stimuluje vzdelávaciu mobilitu v celej Európe aj za jej hranicami a predstavuje významný príspevok k zlepšovaniu osobného rozvoja a medzikultúrnych kompetencií a posilňovaniu európskej identity; posilňuje spoluprácu na úrovni EÚ medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých úrovniach; taktiež zvyšuje konkurencieschopnosť EÚ a pomáha pri presadzovaní spoločných európskych hodnôt.

- 9.2. VÍTA výsledky hodnotenia programu Erasmus + v polovici trvania a VYZÝVA na prijatie opatrení s cieľom zvýšiť a rozšíriť účasť, naďalej sa zameriavať na vplyv a kvalitu projektov, podporiť vysokú kvalitu vzdelávania a odbornej prípravy a zaistiť inkluzívnejší a spravodlivejší prístup k programu Erasmus+ novej generácie, napríklad posilnením rovnosti príležitostí a zlepšením prístupu k programom pre nedostatočne zastúpené regióny a skupiny, nových žiadateľov a organizácie s menšou kapacitou, a to vo všetkých častiach programu. Mohli by sa posilniť synergie s inými zdrojmi financovania zo strany Európskej únie, pričom by sa malo zabrániť prekryvaniu činnosti.
- 9.3. VYZÝVA na ďalšie zjednodušenie pravidiel a postupov s cieľom ďalej znížiť administratívne zaťaženie na všetkých úrovniach.

10. DIGITÁLNE ZRUČNOSTI A VZDELÁVANIE

- 10.1. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité zlepšovať učenie a výučbu v digitálnom veku a podporovať rozvoj digitálnej kompetencie, ktorá je jednou z kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie, tým, že sa bude venovať osobitná pozornosť tzv. sofíjskej výzve na činnosť v oblasti digitálnych zručností a vzdelávania a oznámeniu Komisie o akčnom pláne digitálneho vzdelávania.
- 10.2. ZDÔRAZŇUJE, že v programe Erasmus+ novej generácie, ako aj v iných relevantných programoch financovania Únie by sa malo podporovať prispôsobenie systémov vzdelávania a odbornej prípravy a infraštruktúry digitálnemu veku.

10.3. VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH PRÁVOMOCÍ:

- 10.3.1. podporovali modernizáciu systémov vzdelávania a odbornej prípravy prostredníctvom inovácie, a to aj pedagogickým a inovačným využívaním digitálnych technológií a prístupov, ktorými sa podporí kvalita a inkluzívna povaha vzdelávania a odbornej prípravy, a primeraným využívaním relevantných programov a nástrojov financovania EÚ vrátane sebahodnotiaceho nástroja SELFIE a aby podporovali iniciatívy a spoluprácu všetkých príslušných zainteresovaných strán v záujme ďalšieho rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom zahrnúť digitálne zručnosti do všetkých prvkov výučby a učenia;
- 10.3.2. prijali konkrétne opatrenia na podporu rozvoja digitálnych kompetencií a zručností v oblasti mediálnej gramotnosti u všetkých Európanov s cieľom budovať odolnosť proti dezinformáciám, propagande a vyfiltrovaným informačným bublinám a vybaviť všetkých občanov vrátane osôb zo znevýhodneného prostredia zručnosťami, ktoré potrebujú na využívanie digitálnych technológií a internetu pre vlastné blaho a pre občiansku angažovanosť;
- 10.3.3. presadzovali vzdelávanie, ktoré podporuje tvorivosť a podnikateľského ducha, a tiež podľa potreby a v súlade s existujúcimi ustanoveniami právnych predpisov podporovali spoluprácu medzi vzdelávaním a podnikmi a občianskou spoločnosťou na účely zvýšenia a zmeny kvalifikácie učiacich sa a pedagógov, čo zahŕňa napríklad aj rozvoj programov odbornej prípravy v oblasti digitálnych zručností. Oceňuje prácu Siete pre duševné vlastníctvo vo vzdelávaní, ktorú riadi Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo.

11. VYSOKOŠKOLSKÉ VZDELÁVANIE

- 11.1. PRIPOMÍNA špecifické výzvy, ktorým čelí sektor vysokoškolského vzdelávania v Európe a ktoré sa uvádzajú v záveroch Rady z novembra 2017 o novom programe EÚ pre vysokoškolské vzdelávanie.
- 11.2. UZNÁVA potvrdenú pridanú hodnotu vzdelávacej mobility a strategických partnerstiev v celej Únii v rámci programu Erasmus+, ktoré podporujú vysokoškolskú spoluprácu, ako aj iniciatív, ako je napríklad Európsky inovačný a technologický inštitút a akcie Marie Skłodowska-Curie.
- 11.3. UZNÁVA význam posilnenia strategickej spolupráce medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania v Európe prostredníctvom vzostupného, pružného, nebyrokratického, inkluzívneho, otvoreného a transparentného prístupu.
- 11.4. PODPORUJE vznik „európskych univerzít“ vytvorených z udržateľných vzostupných sietí, ktoré sú geograficky aj sociálne inkluzívne a bez problémov pracujú cezhranične a ktoré by mohli zohrávať vedúcu úlohu vo vytváraní európskeho vzdelávacieho priestoru ako celku, pričom budú prispievať k posilneniu postavenia nových generácií európskych občanov a zlepšeniu medzinárodnej konkurencieschopnosti vysokoškolského vzdelávania v Európe. DOMNIEVA SA, že „európske univerzity“ majú potenciál výrazne zvýšiť mobilitu a podporiť vysokú kvalitu a excelentnosť vo vzdelávaní a výskume, a to posilňovaním prepojenia medzi výučbou, výskumom a inováciou a prenosom vedomostí, preukazovaním prínosov viacjazyčného vzdelávania, uznávaním kvalifikácií a vyvíjaním spoločných vzdelávacích a výskumných programov a projektov.

- 11.5. Vyzýva KOMISIU, ABY S NÁLEŽITÝM OHĽADOM NA ZÁSADU SUBSIDIARITY a v úzkej spolupráci s ČLENSKÝMI ŠTÁTMI vypracovala a stanovila kľúčové ciele a koncepciu „európskych univerzít“ a podporovala ich rozvoj. BERIE NA VEDOMIE, že Komisia zriadila na tento účel expertnú skupinu ad hoc zloženú z expertov z členských štátov. Berie NA VEDOMIE, že výberové kritériá pre pilotnú fázu „európskych univerzít“ sa vypracujú v súlade s postupmi stanovenými v nariadení o programe Erasmus¹.
- 11.6. VYZÝVA Komisiu, aby pravidelne podávala Rade správy o pokroku pri vypracúvaní výberových kritérií pre pilotnú fázu „európskych univerzít“. VYZÝVA Komisiu, aby spolu s členskými štátmi a na základe výsledkov pilotného projektu uvažovala o budúcej podobe „európskych univerzít“.
- 11.7. ZDÔRAŽŇUJE, že spolupráca medzi univerzitami a podnikmi je základom podpory konkurencieschopnosti EÚ, ako aj jej hospodárskeho a sociálneho rastu. UZNÁVA prínos Európskeho fóra univerzít a podnikov. POUKAZUJE na potrebu neustálej podpory partnerstiev univerzít a podnikov v záujme stimulácie ich potenciálu v oblasti inovácie, výskumu a vývoja inováčnej pedagogiky.
- 11.8. VYZÝVA členské štáty, aby s podporou Komisie presadzovali opatrenia na zvýšenie podnikateľských a inovačných spôsobilostí inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, a to aj využívaním sebahodnotiaceho nástroja HEInnovate.
- 11.9. VYZÝVA Komisiu, aby v úzkej spolupráci s členskými štátmi a na základe výsledkov pilotného projektu preskúmala možnosť vytvorenia dobrovoľnej európskej študentskej karty, ktorá by mala prostredníctvom zabezpečenia lepších služieb a zníženia administratívy pre inštitúcie vysokoškolského vzdelávania prispieť k zlepšeniu vzdelávacej mobility.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1288/2013 z 11. decembra 2013, Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 50.

12. VYSOKOKVALITNÉ A INKLUZÍVNE VZDELÁVANIE

- 12.1. PRIPOMÍNA, že v Európskom pilieri sociálnych práv sa uvádza, že všetky deti majú právo na cenovo dostupné a kvalitné vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve. ZDÔRAZŇUJE, že by sa malo zintenzívniť úsilie zamerané na dosiahnutie priorít stanovených v záveroch Rady z roku 2011 o vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve a na zabezpečenie prístupu k systémom vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve pre všetky deti vrátane tých, ktoré pochádzajú zo sociálno-ekonomicky znevýhodnených regiónov, ako aj detí zo všetkých sociálno-ekonomických prostredí.
- 12.2. ZDÔRAZŇUJE potrebu zaistenia vysokej kvality a inkluzívnosti vzdelávania v záujme rozvoja všetkých učiacich sa, a to aj zameraním sa na priority stanovené v záveroch Rady z novembra 2017 o rozvoji škôl a excelentnej výučbe.
- 12.3. ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné presadzovať atraktívnosť a dôležitosť učiteľskej profesie a ostatných pedagogických pracovníkov a podporovať neustále zvyšovanie ich kvalifikácie. Aj keď mnohé z povolání budúcnosti zatiaľ nie sú známe, táto profesia patrí medzi tie, ktoré si zachovávajú v spoločnosti ústrednú úlohu aj v ére prierezovej technologickej inovácie a umelej inteligencie. V tejto súvislosti by sa mala podporovať mobilita učiteľov a pedagogických pracovníkov, ako aj lepšia komunikácia medzi orgánmi zodpovednými za ich odbornú prípravu.
- 12.4. ZDÔRAZŇUJE, že kľúčovou úlohou je spojiť sily s cieľom znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky v Európe a zvýšiť príležitosti pre rovnaký prístup k vzdelávaniu a základným zručnostiam pre všetky zraniteľné skupiny vrátane detí pracovníkov, ktorí sa na kratšie alebo dlhšie obdobia presídľujú do iného členského štátu.
- 12.5. POZNAMENÁVA, že deti a žiaci môžu po návrate do vzdelávacieho systému v ich domácej krajine po určitom čase strávenom v zahraničí čeliť problémom, ak medzi vnútroštátnymi systémami vzdelávania neexistuje dostatočná komunikácia.

12.6. VYZÝVA členské štáty, aby s podporou Komisie podľa potreby preskúmali možnosti zlepšenia výmeny informácií o dosiahnutej úrovni vzdelania žiakov v prípadoch mobility, pričom sa musia rešpektovať právne predpisy Únie o ochrane osobných údajov.

13. UČENIE SA JAZYKOV

13.1. UZNÁVA, že viacjazyčná kompetencia je dôležitým stavebným prvkom európskeho vzdelávacieho priestoru. ZDÔRAZŇUJE, že jazyky zohrávajú kľúčovú úlohu, keďže podporujú porozumenie a rozmanitosť a tiež podporujú európske hodnoty a majú rozhodujúci význam pre osobný rozvoj, mobilitu a účasť na živote spoločnosti, ako aj zamestnateľnosť.

13.2. PRIPOMÍNA ambície týkajúce sa učenia sa jazykov, ktoré Európska rada vyjadrila vo svojich záveroch z decembra 2017.

13.3. PRIPOMÍNA závery Rady z mája 2014 o viacjazyčnosti a rozvoji jazykových schopností, v ktorých členské štáty vyzvala, aby prijali a zlepšili opatrenia na podporu viacjazyčnosti a zvyšovanie kvality a efektivity jazykového vzdelávania a výučby.

14. UZNÁVANIE KVALIFIKÁCIÍ²

- 14.1. POVAŽUJE uznávanie vysokoškolských kvalifikácií a kvalifikácií na úrovni sekundárneho vzdelávania vrátane kvalifikácií odborného vzdelávania a prípravy (OVP), ako aj uznávanie výsledkov vzdelávania dosiahnutých počas času učenia sa v zahraničí za dôležitý stavebný prvok európskeho vzdelávacieho priestoru, keďže prispieva k jednoduchšej mobilite učiacich sa po celej Únii.
- 14.2. ZDÔRAZŇUJE význam spolupráce medzi systémami vzdelávania a odbornej prípravy, poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy a ďalšími zainteresovanými stranami pri tvorbe a vykonávaní politík, ako aj pri zvyšovaní dôvery prostredníctvom zabezpečenia kvality a zlepšených postupov hodnotenia.
- 14.3. PRIPOMÍNA, že v článku 165 ods. 2 druhej zarážke Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa Únia vyzýva, aby s cieľom podporiť mobilitu študentov a učiteľov podporovala akademické uznávanie diplomov a započítavanie času štúdia, a to na základe Európskeho dohovoru o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania v európskom regióne a súvisiacich dokumentov. PLNE REŠPEKTUJE povinnosti a právomoci členských štátov v tejto oblasti a PODČIARKUJE, že navrhnuté riešenia na úrovni Únie by mali vychádzať z transparentnosti a dôvery a mali by zohľadňovať osobitosti systémov vzdelávania jednotlivých členských štátov.

Ďalej ZDÔRAZŇUJE,

15. že iniciatívy zahrnuté v koncepcii a budúce opatrenia, ktoré sa navrhnu a zrealizujú v rámci európskeho vzdelávacieho priestoru, musia zabezpečiť komplementárnosť a súdržnosť s vnútroštátnymi systémami vzdelávania a odbornej prípravy a mali by zahŕňať všetky úrovne a typy vzdelávania a odbornej prípravy vrátane vzdelávania dospelých a odborného vzdelávania a prípravy.

² Kvalifikácie, ako sa vymedzujú v článku I Európskeho dohovoru o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania v európskom regióne (t. j. vysokoškolská kvalifikácia a kvalifikácia umožňujúca prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu).

Politické súvislosti

1. Závery Rady o príprave mladých ľudí na 21. storočie: agenda pre európsku spoluprácu v školstve (21. novembra 2008).
2. Závery Rady o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave („ET 2020“) (12. mája 2009).
3. Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o posilnení úlohy vzdelávania v plne funkčnom vedomostnom trojuholníku (26. novembra 2009).
4. Závery Rady o vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve: zabezpečenie optimálneho začiatku pre všetky naše deti vo svete budúcnosti (19. a 20. mája 2011).
5. Závery Rady o modernizácii vysokoškolského vzdelávania (28. a 29. novembra 2011).
6. Závery Rady o sociálnom rozmere vysokoškolského vzdelávania (16. a 17. mája 2013).
7. Závery Rady o globálnom rozmere európskeho vysokoškolského vzdelávania (25. a 26. novembra 2013).
8. Závery Rady o účinnom vedení v oblasti vzdelávania (25. a 26. novembra 2013).
9. Závery Rady o viacjazyčnosti a rozvoji jazykových schopností (20. mája 2014).
10. Deklarácia o podpore občianstva a spoločných hodnôt slobody, tolerance a nediskriminácie prostredníctvom vzdelávania (Paríž, 17. marca 2015).
11. Závery Rady o úlohe vzdelávania v ranom detstve a primárneho vzdelávania pri podpore tvorivosti, inovačnosti a digitálnej kompetencie (18. a 19. mája 2015).
12. Spoločná správa Rady a Komisie na rok 2015 o vykonávaní strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020). Nové priority pre európsku spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy (23. a 24. novembra 2015).

13. Závery Rady o znižovaní miery predčasného ukončenia školskej dochádzky a podpore úspechu v škole (23. a 24. novembra 2015).
14. Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o podpore sociálno-ekonomického rozvoja a inkluzívnosti v EÚ prostredníctvom vzdelávania: príspevok vzdelávania a odbornej prípravy k európskemu semestru 2016 (24. februára 2016).
15. Závery Rady o rozvoji mediálnej gramotnosti a kritického myslenia prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy (30. mája 2016).
16. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Nový program v oblasti zručností pre Európu. Spolupráca na posilnení ľudského kapitálu, zamestnatelnosti a konkurencieschopnosti (10. júna 2016).
17. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Zlepšiť a zmodernizovať vzdelávanie (7. decembra 2016).
18. Odporúčanie Rady s názvom Cesty zvyšovania úrovne zručností: nové príležitosti pre dospelých (19. decembra 2016).
19. Správa Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o hodnotení programu Erasmus+ v polovici jeho trvania (2014 – 2020) (31. januára 2018).
20. Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o začleňovaní v rozmanitosti s cieľom dosiahnuť vysokú kvalitu vzdelávania pre všetkých (17. februára 2017).
21. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Posilňovanie európskej identity vzdelávaním a kultúrou. Príspevok Európskej komisie na zasadnutí lídrov v Göteborgu, 17. novembra 2017.

22. Odporúčanie Rady týkajúce sa sledovania uplatnenia absolventov (20. novembra 2017).
 23. Závery Rady o novom programe EÚ pre vysokoškolské vzdelávanie (20. novembra 2017).
 24. Závery Rady o rozvoji škôl a excelentnej výučbe (20. novembra 2017).
 25. Závery Európskej rady (14. decembra 2017).
 26. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o akčnom pláne digitálneho vzdelávania (17. januára 2018).
 27. Odporúčanie Rady týkajúce sa európskeho rámca pre kvalitnú a účinnú učňovskú prípravu (15. marca 2018).
 28. Odporúčanie Rady o presadzovaní spoločných hodnôt, inkluzívneho vzdelávania a európskeho rozmeru výučby (22. mája 2018).
 29. Odporúčanie Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie (22. mája 2018).
-